

Uredništvo in upravnništvo:
Maribor, Koroške ulice 5.

"STRAŽA"

izhaja v ponedeljek, sredo in petek
popoldne.

Rokopisi se ne vračajo.

Z uredništvom se more govoriti
vsak dan od 11.—12. ure dopold.

Telefon št. 113.

STRAŽA

Naročilna lista:

Celo leto	12 K
Pol leta	6 K
Četrt leta	3 K
Mesečno	1 K

Posamezne številke 10 v.

Zunaj Avstrije celo leto 17 K.

Inserati ali oznanila

se računijo s 15 vin. od 6redne
petitvrste; pri večkratnih ozna-
nilih velik popust.

Neodvisen političen list za slovensko ljudstvo.

Št. 67.

Maribor, dne 16. junija 1913.

Letnik V.

Sadovi brezverstva.

Naravnost kričeč dogodek se je zgodil dne 11. junija t. l. v Lvovu v Galiciji, dogodek, ki nas sili, da spregovorimo par besed v zadevi šolstva in mladine. Omenjenega dne je namreč na moškem učiteljskem v Lvovu ustrelil dijak III. tečaja Rusin Dzegala svojega učitelja, profesorja poljskega slovstva Gulkowskega.

Ko je pokojni profesor končal svojo uro, se je še par hipov zamotil v šolski sobi in fant je prišel od zadaj in mu sprožil zapored štiri strele v glavo. Vzrok tega groznega čina je bila bajte profesorjeva mrznja do tega dijaka. Hudodelec sam trdi, da se mu je zdelo, da ga profesor preganja. Ker je bil pokojnik Poljak, bi se morda dalo misliti na narodno sovraštvo, ki vlada med obema narodnostima, toda poročila to enotno zanikujejo.

Na vsak način je ta dogodek dejstvo, ki da le misliti. Kar tako iz navadne mrznje človek ne postane zavrtni morilec, tu morajo tičati še drugi motivi. V zadnjih letih se opaža več takih dogodkov iz mladeniškega življenja, ki dokazujejo, da ni vse zdravo, da ni vse trdno v tem oziru. Nočemo se dotikati nikalnih posameznih slučajev, a na splošno bi si dovolili vendar še par opazk k tej važni točki.

To nihilistično gibanje med mladino ni nastalo od danes do jutri, več desetletij je že opazati tupa-tam posamične pojave. V zadnjem času se je pa to precej občutno razširilo. Novi, moderni filozofi in pedagogi, ki uče razne materialistične in brezverske kolobocije, so k temu prav dosti pripomogli. Vse je osebnost, vse je le telesnost, vse je samo jaz itd.; po smrti ni nič, verski in moralni zakoni so le za tepce itd., to so nauki iz one šole, ki jo tudi vlada dopušča in podpira.

Moralni temelj hočejo moderni pedagogi podreti, verska vzgoja, vzgoja samozatajevanja in spoštovanja do bližnjega je ničla, glavni smoter človeški naj bo le kultiviranje lastne puhle glave. Taki nauki so se žalibog zanesli tudi med našo slovensko mladino in s skrbjo moramo vprašati, kaj bo z narodom slovenskim, ako bi prišli taki ljudje na — krnilo.

Da mladina ni brez napak, brez slabosti, to dobro vemo, vemo pa tudi, da mora biti naloga pra-

ve krščanske vzgoje ta, da te napake po možnosti odpravlja in zatira. Vzgoja naj ne bo sicer vojaško stroga, a gotove stvari, ki se tičejo verskega, družabnega in sploh izobraženega človeka, se morajo zahtevati, ker drugače vzgojuje šola za življenje nesposobne ljudi.

Da je moderna šola, ki hoče otresti od pouka vse, kar je količkaj versko-moralnega, popolnoma škodljiva, to je dokazala francoska liberalna vzgoja, kjer je od leta do leta več potepuhov, falotov in zločincev. Pri nas, hvala Bogu, še ni tako daleč, toda tupa-tam so se že pokazale drobne klice moderne vzgoje, ki je za naš narod seveda skozi in skozi napačna. Pot, ki jo hodi moderna francoska šola, je znana, tako svobodno pot bi radi tudi pri nas hodili nekateri, toda naša naloga bo, da jim bomo temeljito stopili na prste. Naj reformirajo, kar je morda res potrebno, kjer pa so stari krščanski temelji za podlago, tam naj gredo lepo dalje.

Človeška družba rabi delavnih, trdnih, močnih, pozitivnih značajev, kakor jih daje krščanstvo, ker le taki so sposobni za delo, a v delu je naša rešitev, posebno še rešitev slovenskega naroda.

Čuvajmo mladino!

Na drugem mestu komentiramo grozni umor v Lvovu, ki z brutalno brezobzirnostjo razkriva vse slabosti moderne vzgoje — brez krščanstva, brez Boga. Opozoriti moramo pa še na neko drugo nevarnost, ki ogroža slovensko ljudstvo. Minuli teden so se vršile v Mariboru porotne obravnave. Prvi dan je bil obsojen radi ropa neki Franc Bauman iz Šalove na šestletno težko ječo. Drugi dan je bila oproščena 18letna Antonija Voh iz Vuzenice, obtožena detomora. Tretji dan je dobil Tomaž Grobrotek iz Apač pet let težke ječe radi požiga. Četrty dan sta bila obsojena radi posilstva neki 20letni K. Kampl iz Starošincev in neki 17letni Miha Vogrinec iz Kamenščaka: prvi je dobil dve, drugi dve in pol leti težke ječe. Peti dan, v petek, je sedel na obtožni klopi 21letni Alojzij Rakuša iz Račenc; oskrnul je 6letno deklico in mu je prisodilo sodišče za njegov zločin tri leta težke ječe.

Tako kratko poročilo o zadnjem porotnem zasedanju v Mariboru. Osupniti mora to poročilo vsled

zadnjih treh slučajev. Nočemo generalizirati in je gotovo samo slučaj, da so prišli kar trije protinravni zločini vkup pred porotnike, vendar da to misliti. In zlasti dejstvo, da so vsi trije zločinci približno 20letni fantje, mora vzbuditi našo pozornost. Od kod ta izprijenost in moralna pokvarjenost med našo mladino? Naša mladina je vendar v ogromni večini dobra, zdrava. Edina slabost, ki jo je in jo deloma še kazi pred javnostjo, je njeno nagnjenje k pretepavanju. Pretepaštvo je surovo in kaže neoliko, vendar je eno najlažje odpustljivih zločinstev. Ne priča o skvarjenosti značaja in je nekako samo izraz vroče krvi, ki vskipi zlasti pod izliv alkohola. Zločini nenravnosti, kakor zgoraj omenjeni, pa kažejo neko duševno izprijenost in naravnost bolehnega nagone. Jedro naroda, ki trpi pod takimi zločini, je ranjeno in nezdravo in narod sam, ki se valja v blatu nemoralnosti in protinravnosti, je zapisan smrti. Sicer je res, da so zgorajšnji zločini npravnostni ekscesi na primitivnejše vrste, vendar o propadanju moralnega čuta govore. Narod pa, ki izgubi krepko oporo npravnega življenja, je na potu, ki pelje navzdol. Največji in najmogočnejši narodi so propadli, ko so se vdali nemoralnosti. Zato se nam ne zdi odveč, da smo opozorili na zgorajšnje slučaje. Ne bomo preiskovali vzrokov, ki so dovedli do teh žalostnih zločinov, opozoriti smo hoteli samo na nevarnost, ki nam preti iz te strani. Naloga starišev, šole, sploh vseh vzgojiteljev je, da zastavijo vse svoje moči, da se razširjenje tega zločinstva prepreči. Iz enega npravnega ekscesa se rde drugi in le prekmalu bi lahko tičali v blatu, iz katerega ni več izhoda.

Na Balkanu se jasni.

Odgovor Bolgarije in Srbije na brzojavko ruskega carja, v katerem izjavljata, da sprejmeta njegovo razsodbo in posredovanje, je položaj na Balkanu zelo zboljšal. Bolgarija se je pozivu ruskega carja takoj brez vsakega obotavljanja odzvala in Srbija je, čeprav ne s posebnim navdušenjem, tudi sledila temu koraku. Kako bo ruski car razsodil, še nihče ne ve. Vsekakor ima težko stališče. Oba dela njegova razsodba sigurno ne bo popolnoma zadovoljila in bi še vedno lahko prišlo do krvavega spora, ker sta armadi obeh držav koncentrirani tik ob me-

PODLISTEK.

Iz Celja v Trnovlje.

(Iz popotnih spominov izbral in v črke sestavil

A. -b-.)

(Dalje.)

... Matere božje v spomin na bridke čase celjskega mesta. Ko bi le vsak, ki gre tod mimo, še vselej vzdihnil, da bi nas ona tako gotovo, kakor tu zdaj stoji zapuščena med nebrojnim ljudstvom, obvarovala i v naprej takih hudih časov. Pa videti je, da ljudem ni veliko za to znamenje, kajti zopet se bližajo hudi časi. In Celjani so tako lahkomislni, da tega niti prav ne čutijo. Samo lekarnar pred znamenjem hoče to ohraniti v spominu in imenuje svojo lekarno „pri Mariji pomagaj.“

Že je hotel Ceni sam pokazati svojo nevernost, pa dregnil ga je tovariš, rekoč:

„Glej, množica se je razredčila, stopiva za Tinetom, da nama ne uide!“

Stopila sta iz glavnega na križišče štirih približno pravokotno se dotikajočih ulic.

Ceni postoji in ostrmi nad razbitim napisom: „Stermecki.“ Trgovina za celo blago v neraztrganih vzorcih, pa tako raztrgan napis! Sam si ga trgovec gotovo ni za reklamo tako razcefral, najbrž, modruje Ceni za-se, čaka, da se osnuje muzejsko društvo, ki mu odvzame to dragoceno, raztrgano posebnost in shrani za one čase, ko se bodo ljudje še radi spominjali razbitih pouličnih napisov.

Pa ravno tu se je moralo to zgoditi, se čudi na tistem Ceni, ko vendar stoji tu na levem oglu „dobri pastir“ s trgovino. Oj tebi, prišel je sovražnik, mislim pa, da ne od tebi nasproti stoječega nekdanjega zaščitnika trgovine „Merkurja“ in njegove kavarne, kjer je zbirališče kratkočasje potrebnih Celjanov in trgovskih potnikov.

Ceni se zamisli: Bog ve, če se ni tukaj svoje

dni bila huda bitka med volkom in pastirjem? Pozorišče je že videti pripravno. Ulice od štirih vetrov, na tesnem prostoru se križajo mnenja in na četrtem oglu kakor nalašč zopet lekarna za zdravila, nad njo na zidu pa črni orol z bistrimi očmi, gotovo še pripravljen, pobrati plen, ki ga pusti huda bitka.

„Hoj, tovariša“, se vzdrami naenkrat v zgodovino davno ali nedavno preteklih časov zamišljeni Ceni, „ne tako naglo“, in pohiti za Tinetom, katerega opazi nedaleč skozi množico se porivajočega.

Mimogrede še osvrkne kar nehote s kratkim pogledom relief-podobo nad kavarno; v naglici ne more razbrati plitve vdolbenih zlato se svetlikajočih črk.

„Nič ne de“, se potolaži, „mi bo pa Petine povedal, kdo je ovekovčen tam gori na zidu; samo če ga ne pozabim vprašati“, in hiti naravnost po široki ulici naprej.

„Hu, v Gradec pelje ta cesta, stoji zapisano; menda pač pelje tudi v Trnovlje, ko bi se mi zgubila tovariša predaleč naprej.“

„Oh, ti ljubi Bog“, vzdihne na to, ko jih zagleda nedaleč pred seboj stati pred rumeno tablo, pritrjeno na zidu rujavkaste hiše.

Ni se mogel dovolj načuditi, kako mu vse lepo teče izpod rok, nog in oči. Mitnica je bila tam in prepoštena tovariša sta razbiralna na debelo nabarvanem ceniku in iskala, koliko bo morda treba plačati, če se hoče priti ven iz mesta.

„Eh, kaj bi iskala!“ jih pouči, prišedši blizu njih; „tu ni nobene droga preko ceste, najbrž tudi nobene volčje jame; tu se plača samo, če se hoče v mesto priti“, pravi in jih skuša odpraviti od lepo popisane deske. „To vem celo jaz, ki sem drugače manj znan po tem mestu. Tistim sploh ni treba nič plačati mitnine, ki gredo lepo peš, kakor mi, ampak samo onim, ki imajo vprego, na primer, ko bi vaju zdaj-le posadil v tisti voziček, ki ga tišči pred sabo mož z rudečo kapo. Kar pojdim naprej! Če ni kaj

prav, nas bodo že ustavili, kakor so me še vedno, če sem šel po kakem varnem ali nevarnem, z mitnico zastraženem kraju. Le korajžno naprej!“

V srcu pa je le, kakor njegova dva tovariša, plaho gledal proti majhnemu, hvala Bogu zastrtem oknu na vratih, če se ne bi nemara prikazal kak zmajast štirinožec in zalajal nad njim.

„Pes te plentaj, čemu toliko strahu? Tam le stoji zapisano: Kontumaz. Nič se ne bojmo!“

In mahnilo so jo kar naravnost po ulici proti Gradcu, kakor je bilo še enkrat napisano na zidu.

Korakajoč mimo nizko-mogočnega jelena, ki pa ne hlepi po bistri studenčnici, ampak ima pod seboj lepo gostilno, na vsakem rogu pa po en napis, da ga ne bi vsakdo zgrešil, kakor se je že koli navadil čitati; tu mimo prišedšim pa se nenadoma ustavijo noge vsem trem in Ceni začne samoljubno, kakor bi i govoril v imenu vseh:

„Kaj misliš, ali je Gradec bližji, kakor Trnovlje, ali narobe? Tu-le vidim napisano, da smo prišli že ene izmed gostilen graškega mesta. Kaj praviš, Petine?“

„Pravim, da imaš skrbi, kjer jih treba ni. Al nisi srečal po potu napisu, kjer se bere, da ima tan trgovino poveljnik nekdanje ruske trdnjave v Por Arturju? Glej in vendar nikdo ne misli na to, da bi bili mi na svojem potovanju šli skozi Korejo! Tak je tudi tukaj. Vedeti moraš, da je Gradec veliko mesto, kamor nas jeden ne pride lahko vsak dan. Z take in enake ljudi je tu okrepčevališče. Dalje pa l moreš pomisliti, da je Gradec daleč na okoli znan posebnost, namreč najbolj navdušeno nemško mesto kar jih je na tem božjem svetu in glavno mesto naš dežele! Da bi pa tudi Slovenci imeli kaj od tega! Gradea, evo ti ga na slovenskih tleh! Na razpotju smo. To je zdaj bolj važno vprašanje. Ali gremo p nižjem potu po polju, ali po višjem čez ta-le mosti pred nami? Tine, kaj misliš?“

(Konec prih.)

ji. Zadostuje že kak nesrečen slučaj, da pride do vojske. Vsled tega je ruski car popolnoma modro in pravilno nasvetoval, da obe državi poprej demobilizirate, predno izreče razsodbo. Če Bolgarija in Srbija to storita, potem je ugotovljeno, da med njima ne bo prišlo do krvavega spora. V bližnjih dneh že mora pasti odločitev.

Veliko verjetnosti ima pa tudi verzija, da je meja med obema državama že določena, da obe vladi že vesta, kako bo car razsodil. Carjeva brzojavka naj bi imela samo namen, ukrotiti razne hujšakače na obeh straneh. V tem slučaju je vojska seveda izključena.

Toda naj bo, kakorkoli. Brezdvomno je, da je napravil car s svojo brzojavko svetovnemu miru veliko uslugo. Nemška jeza, ker povdarja car slovanški moment, na tem nič ne spremeni.

Položaj se je zboljšal.

„Norddeutsche Allgemeine Zeitung“ piše:

Položaj na Balkanu se je temeljito zboljšal in nevarnost, da bi prišlo med Bolgarijo in Srbijo do vojske, se je bistveno zmanjšala. Enodušno odsvetovanje vplesil ni ostalo v Bolgariji in Srbiji brez učinka. Pri tem posredovanju je imela ruska politika inicijativo, ker se je ruski car poslužil svoje pravice, da posreduje v bolgarsko-srbskem sporu kot razsojevalec, kakor to določa pogodba med obema državama. Temu za ohranitev evropske mirovne politike hvalevrednemu koraku so se pridružile še ostale evropske velesile, ker so nasvetovale balkanskim državam, da reducirajo število svojega vojaštva na normalno višino. Vsa znamenja govore, da bo ta opomin dosegel vspeh. Če pride med Bolgarijo in Srbijo do sporazuma, da znižata število vojaštva, se bo vedelo kot gotovo, da se bo ves spór rešil mirnim potom.

Odgovor carja Ferdinanda na brzojavko ruskega carja.

Sofija, dne 14. junija. (Uradno.) Besedilo brzojavnega odgovora kralja Ferdinanda z dne 11. t. m. na carjevo brzojavko slovi:

„Prejel sem brzojavko, v kateri vaše veličanstvo, v skrbi za mir in slovansko stvar, neposredno na-me apelira radi težke krize, katero napravljajo naši oboji z našimi zavezniki in katero so žalibog provzročili ravno ti sami, Resnici na ljubo moram vaše veličanstvo opozoriti, da je moja vlada, globoko se zavedajoč odgovornosti, katero bi prevzela, če bi krenila na drugo pot, že v naprej ugodila čustvom vašega veličanstva.

Že dne 13. aprila t. l. se je faktično obrnila na gospoda Sasonova s prošnjo, naj napravi konec razburjenju na obeh straneh meje in pozove obe stranki, naj se podvržeta razsodbi, o kateri govori že pogodba.

Ta poziv se je tudi izvršil in moja vlada se je takoj odzvala. Kar se tiče srbske vlade, le nadaljuje ona s politiko, katere zadnji pojav, izjava ministrskega predsednika Pašića v skupščini, je izzvala v moji deželi tem večje ogorčenje, ker je bila prečitana ravno v trenutku, ko se je pripravljala sestanek ministrskih predsednikov. Vaše veličanstvo bo torej gotovo priznalo, da je Bolgarska ostala pri svoji besedi, ker še vedno pričakuje, da tudi Srbija na isti način in po njenem vzgledu sprejme razsodbo in da je ravno srbska vlada ona, ki s tem, da se izogiblje razsodbi in množi sovražne pojave proti Bolgarski, le pospešuje nevarnost bratomornega boja.

Ta boj bi jaz in moja vlada bolj obžalovala, kakor kdorkoli drugi. Mi se mu hočemo iskreno izogniti, vendar pa se ne moremo ustavljati soglasnim čutom ogorčenja, katero povzročajo po tolikih naporih in sijajnih zmagah mojemu narodu poskusi naših zaveznikov, ki ga hočejo pravici in poštenosti v zasmeh oropati svetih sadov teh naporov in zmag. Bolgarija nima samo pravice do Macedonije, ampak tudi neizogibne dolžnosti do prebivalstva, ki je bilo vedno bolgarsko in tudi hoče vedno ostati in vaše veličanstvo se gotovo spominja, da je te dolžnosti še vsa leta priznala tudi Rusija!“

Odgovor Srbije na brzojavko ruskega carja.

Belgrad, dne 14. junija. Na brzojavko ruskega carja je odposlal srbski kralj Peter naslednji brzojavni odgovor: „V prvem delu brzojavke se srbski kralj zahvaljuje za očetovsko skrb ruskega carja, da se prepreči bratomorna vojska ter za pozornost, ki jo kaže Srbom in sploh Jugoslovanom. V drugem delu brzojavke se pa naglašja, da zahteva življenjski interes Srbije, da pripade glavni del od Srbov zasedenega turškega ozemlja Srbiji. Povdarja se, da bo Srbija pri tem vstrajala, če prav bi pa vsled razsodbe Rusije južni del Macedonije ne pripadel Srbiji. V tem slučaju bi nastalo v Srbiji razburjenje, ki bi onemogočilo nadaljnji mirni razvoj in bi spravilo vladno in dinastijo v zelo kritičen položaj.

Pariz, dne 14. junija. „Temps“ poroča iz Petrograda, da smatra ruski car odgovora iz Sofije in Belgrada za povoljna. Sasonow bo takoj poklical ministrske predsestnike balkanskih držav na sestanek v Petrograd.

Boj za morilce turškega velikega vezirja.

Carigrad, dne 14. junija. IV Carigradu je bilo tekmo včerajšnjega dne aretiranih 150 oseb. Boj za hišo, v kateri so se nahajali morilci velikega vezirja, je razburil vso Pero. Že predvčerajšnjim je bila hiša zastražena, ker je policija sumila, da so v

njej skriti morilci. Včeraj ob dveh popoldne je došlo več policijskih oficirjev pred hišo. Ko so potekali na vrata, so morilci Zia, Nazim in Kiazim takoj pričeli streljati. Pri tej priliki sta bila adjutant carigradskega vojaškega guvernerja in preiskovalni sodnik nevarno ranjena. Nato je vojaštvo hišo popolnoma obkloplilo in pričelo streljati. Po dvehurnem boju so pa bili vsi trije morilci aretirani in odpeljani pod močnim spremstvom v Stambul.

O aretaciji atentatorjev se še poroča: Tekom boja za hišo, v kateri so bili morilci velikega vezirja, je moral konečno priti na pomoč tudi oddalek požarne brambe. Ognjegaseci so skušali najprej udreti skozi streho v hišo, a to je bilo nemogoče, ker so morilci neprestano streljali. Ognjegaseci so morali nato konečno razbiti vrata, nakar so se atentatorji udali. Oddanih je bilo okoli 200 strelcev. Prebivalcev sosednih hiš se je tekmo boja polastila velika panika, a po aretaciji je takoj nastal mir. Po mestu hodijo neprestano močne patrulje.

Politični pregled.

Državni zbor.

Tudi v petkovi seji se je nadaljevala generalna debata o finančnih predlogih. Rusinski poslanec Budzynowsky je v imenu Rusinov izjavil, da Rusini tako dolgo ne dopuste rešitve finančnih predlog, dokler vlada ne bo sklicala novo izvoljenega gališkega deželnega zbora, ki naj sklepa o gališki volilni reformi. Generalni poročevalec dr. Steinwender je izjavil, da si bo pridobila država, kar rabi za-se, za armado, za uradnike in za dežele, s pomočjo parlamenta ali pa tudi brez njega. Nato je zbornica sklenila, da preide v podrobno debato o teh zakonskih predlogih. Predlog poslanca Budzynowskyja in tov. za prehod na dnevni red je zbornica z večino glasov odklonila. Nato se je pričelo drugo branje budgetnega provizorija. Manjšinski poročevalec plem. Pantz je utemeljeval svoj predlog, da se dovoli državnim železniškim uslužbencem 17 milijonov kron za zboljšanje njihovih plač. Poslanec Gostinčar je izjavil, da vstrajajo Slovenci iz nasprotstva do vlade pri svojem predlogu na prehod k dnevnemu redu. Ko so govorili še poslanci Tomschik, Friedmann, dr. Vacek in dr. Diamand, je predsednik prekinil razpravo in so sledile razne interpelacije.

Prihodnja seja jutri v torek.

V pododseku naučnega odseka se je vršila debata o predlogu poslanca Tobolke radi plač vseučiliških profesorjev.

Ogrski državni zbor

Ogrska poslanska zbornica je izvolila za predsednika dosedanjega prvega podpredsednika poslanca Beöthyja.

Moravsko.

V soboto so se vršile ožje volitve iz splošne skupine za moravski deželni zbor. V nemških okrajih so izvoljeni štirje nemški svobodomiselnici (prej 5), 1 krščanski socijalec (prej nobeden) in 1 socialdem. (kakor prej). V čeških okrajih je izvoljenih 7 socialdemokratov (prej 5), 5 krščanskih socialcev (prej 7), 1 napredni agrarec in 1 češki svobodomiselnec. Češki krščanski socialci so izgubili dva mandata na češke socialne demokrate, ker so se proti njim združile vse svobodomiselnice stranke.

Raznoterosti.

Glavna skupščina štajerskega pododbora Zadrudne zveze v Ljubljani se vrši v sredo, dne 25. t. m., točno ob 10. uri predpoldne, v dvorani hotela pri „belem volu“ v Celju. Dnevni red: 1. Delovanje pododbora v prvih petih letih njegovega obstoja. 2. Volitev pododbora. 3. Naše nadaljnje organizatorično delo. 4. Predlogi: a) Dolžnost vsake zadrude je, da pošlje vsako leto k glavni skupščini pododbora vsaj enega zastopnika. b) Dolžnost vsake zadrude je, delati na to, da se okrožnih zadrudnih shodov udeleže vsaj načelnik, tajnik in predsednik nadzorstva, po možnosti pa vsi funkcionarji vsake zadrude. 5. Želje in nasveti. Letos obhajamo petletnico obstoja štajerskega pododbora, zato je želiti, da pošlje sleherna zadruga k skupščini vsaj enega zastopnika!

Javni izpit iz štajerske zgodovine se je na c. kr. gimnaziji v Mariboru vršil dne 13. t. m. pod predsedstvom ravnatelja dr. Josipa Tominiška, ki je s primernim nagovorom izpraševanje i vpeljal in takisto darila razdelil. Oglasilo se je šest tekmovalcev, ki so vsled plemenite radodarnosti velikih prijateljev učeče se mladine mogli biti vsi obdarovani. Prva dva (Raser Karl in Schrott Ivan) sta dobila znani srebrni kolajni, volilo deželnega odbora; tretji (Roth Alojzij) je dobil cekin 20 K (volilo nj. ekse. prevzvišenega knezoškofa dr. M. Napotnika), ostali trije (Bresnik Albin, Zelinka Fr., Kervina Fr.) vsak po cekin 10 K (volila preč. gospodov stolnega prošta monsij. K. Hribovskega, kanonika Josipa Majcena in ravnatelja Josipa Zidanseka).

Slovenska županstva — odgovorite nemškemu Schulvereinu! Vsa nemška županstva, da, celo slovenska, prosi te dni nemški Schulverein za podporo. Slovenska županstva naj odgovore na to nemško predrznost s tem, da vsaka slovenska občina določi kak stalni letni prispevek Slovenski Straži. V vsakem občinskem odboru naj se dobi kdo, ki ta predlog se-

daj sproži. Ne spimo, ko naskakuje narodni sovražnik na vseh koncih in krajih — branimo slovensko mejo!

Poneverbe v celjski okrajni bolniški blagajni. „Slovenski Narod“ od dne 13. t. m. piše: Po mestu Celju vlada precejšnje razburjenje: v okrajni bolniški blagajni so odkrili večje poneverbe, ki jih je izvršil prejšnji tajnik Viljem Oechs. Sedaj revidira štajerska namestnija po posebnem odposlanecu in čim dalje se razkapa gnoj v okrajni bolniški blagajni, tem bolj smrdi! Oechs ni vpisoval zlasti glob, h katerim so bile obsojene razne stranke in jih je pridrževal za se. Mož je rabil denar, saj je živel tako luksurijsko, da ni mogel izhajati samo s plačo. A štajerska namestnija se ni poprej spomnila na svojo dolžnost, dokler ni Oechs umrl. Ker ni zapustil nič premoženja, bo trpela škoda okrajna bolniška blagajna. Ali bodo to njeni člani mirno trpeli, je njihova stvar. K stvari se še povrnemo. Celjsko in laško nemškutarstvo ima sedaj dva velika mrtveca: Drolza in Oecha!

Liberalci igrajo zopet enkrat hinavsko vlogo tatu, ki kriči na begu, da bi ljudi zmotil in sam sebe rešil: Primite tatu, primite ga! Njihov poslanec dr. Ravnihar podpira kot član mladočeškega kluba sedanjo, nam nasprotno vladno. Da bi prikrili to sramoto, pa se zaganjajo liberalni listi v naše poslanec, češ, da so premalo ostri. V petkovi številki piše „Slovenski Narod“, seveda slabo informiran po dr. Kramerju in Penižku celo o „klerikalnem izdajstvu“ v državnem zboru. S. L. S. je baje izdala slovenski narod, ker je dr. Verstovšek umaknil svoj predlog glede nezaupnice ministru dr. Hohenburgerju v proračunskem odseku. „Slovenski Narod“ trdi, da bi bila dobila rezolucija večino in tako prisilila dr. Hohenburgerja, da odstopi. Ravno nasprotno je res! Dr. Verstovšek je pri vseh strankah sondiral stališče in celo s svinčnikom v roki štel glasove za resolucijo in proti njej. Ko je videl, da ne more dobiti večine, jo je popolnoma na lastno inicijativo umaknil, ne da bi se bil posvetoval s klubovim načelstvom, ker je bil prepričan, da bi ravno sedaj odklonitev resolucije utrdila Hohenburgerjevo pozicijo. Merodajno je bilo za poslanca dr. Verstovškega zlasti dejstvo, da so mu vodilni krogi kršč.-socialne stranke, zastopniki Rumunov, Poljakov in Rusinov zatrjevali, da ne morejo glasovati za resolucijo. In skoraj gotovo bi se bilo tudi zgodilo, da bi se bila zastopnika mladočehov odtegnila, ker so ravno mladočehi brespogojna opora vladne večine. Tudi se je moral poslanec dr. Verstovšek ozirati na splošno nevoljo, ki se je pričela javljati že v krščansko-socialni stranki in pri nemških svobodomiselnih strankah proti Hohenburgerju. Kdor zasleduje dunajsko časopisje teh dveh strank in opazuje napade teh listov na dr. Hohenburgerja, mora priznati, da se v ozadju proti ministru nekaj kuha. Tudi je izvedel dr. Verstovšek iz merodajnih krogov teh strank, da vplivni faktorji delujejo v ozadju vedno za to, da bi Hohenburgerju izpodrinili stolec. Hohenburgerjevo stališče je vsled tega že jako omajano, tako da se je o njegovi slabi poziciji že javno govorilo, kar se je zgodilo prvokrat, odkar je minister. Nedvomno je, da bi zato odklonitev dr. Verstovškove resolucije Hohenburgerjevo pozicijo zopet ojačala. Le iz teh nagibov je umaknil dr. Verstovšek svojo resolucijo, zlasti ker je imel svoj čas dovolj prilike, opazovati, kako je silni napad vseh čeških strank Hohenburgerjevo stališče le utrdilo, ker so se nemške stranke tem bolj zavzele zanj. Vprašamo pa največje vladne priganjače iz mladočeškega kluba, čegar član je vendar dr. Ravnihar, zakaj da ne nastopajo proti Hohenburgerju, da pa gredo celo z vladno skozi drn in strn in glasujejo za vse vladne, posebno še Hohenburgerjeve predloge. „Slovenski Narod“ naj išče veleizdajstvo pri svojem zastopniku dr. Ravniharju, ki je v zvezi z mladočehi deloval v najkritičnejših in najhujših časih za vladno in tvoril z najstrupenejšimi nasprotniki Jugoslovanov vladno večino. Dr. Verstovškov nastop radi sodnijskih razmer je pa bil že sam po sebi tak, da je govoričenje o veleizdajstvu naravnost smešno in bedasto.

Šoštanjka posojilnica. Mesto da bi bili gospodje okrog liberalne Zadrudne zveze v Celju lepo ponižni in skušali ublažiti javno razpravljanje nesrečnih zadev šoštanske posojilnice, so pa tako drzni, da še napadajo pristaše naše stranke, kakor da bi imeli ti kako krivdo pri tem nečuvveno slabem gospodarstvu. Najprvo so se lotili veljenskega župana in so ga napadali; morali so pa lepo preklicati. Sedaj napadajo dr. Benkoviča, ker je moral na zahtevo neke stranke tožiti posojilnico za vlogo. Kakor se nam dozdeva, jim je pritisk posilinenškega advokata dr. Petritschkeja v Šoštanju celo po volji, samo da bi le prej prišlo do konkurza, kar je njihova edina želja. Ljudstvo še ne ve, kako je celjska Zadrudna zveza ravnala s posojilnico, kako je imel dr. Kukovec kar svoj račun za posojilnico, pa izvedeti bo moralo natančno, kako je bilo mogoče, da je prišla posojilnica v tako veličansko dolgove. Povemo liberalnim Celjanom samo to: če bo le en kmet, ki je popolnoma nedolžen, trpel kako škodo, bo šla tudi liberačna Zadrudna zveza v Celju v zrak. Da se nam zopet ne bo kaj očitalo, moramo povdarjati, da smo v zadevah laške posojilnice takoj molčali, ko se je nam dokazalo, celo od strani nemškutarjev, da ne bode slovenski kmet trpel niti vinarja škode. V šoštanski zadevi pa hoče liberalna Zadrudna zveza v Celju, ki je

sokriva poloma, breme zvaliti na nedoizne slovenske kmete in jih spraviti s konkurzom na boben. Kaj takega pa mi ne bomo nikdar mirno prenesli!

Davčne olajšave posojilnic po § 85 z. o. o. d. Dne 11. t. m. se je vršila pred upravnim sodiščem javna razprava o pritožbi ljudske hranilnice in posojilnice v Celju proti odloku finančne direkcije v Gradeu, s katerim se je posojilnici odreklo davčno olajšavo po §§ 85 in 100 zakona o osebni dohodnini, kot pristojna zadrugam, ki slone na načelu samopomoči in svoj promet dejanski in po pravih omeje na svoje člane. Ker je ljudska posojilnica v Celju nakupila hotel „pri belem volu“ in ga dala v zakup, zato se ji je odrekla davčna olajšava, češ, da je s tem prekoračila svoj delokrog in svoje poslovanje še razširila na nečlane. Pri razpravi je zastopnik posojilnice, dr. Benkovič, povdarjal, da je posojilnica po § 2 pravil v dosego združnega smotra bila opravičena, nakupiti svojo lastno hišo, ker drugod ni mogla dobiti prostorov za svojo pisarno in da hotel mora naprej voditi, ker istega ni mogoče brez nepriemnih stroškov prezidati v druge svrhe; posojilnica nima gostilniške koncesije na svoje ime, ampak je v posesti koncesije hotelska komanditna družba Kramberger in dr., ki se je nalašč osnovala v ta-le namen, da pridobiva koncesije na svoje ime na onih hišah, na katerih se vodi gostilniška obrt in so last pridobitnih zadrug. Koncesijo daje ta družba v najem, preje pa si je koncesijo oskrbel dotični najemnik sam; posojilnica daje le posestvo in hišo z gospodarskim poslojem v najem, oziroma zakup. Slučaj je isti, kakor če je kaka pridobitna zadruga primorana, na dražbi kupiti hišo, s katero je kaka obrt zvezana; v tem slučaju se vedno priznava davčne olajšave. Zastopnik finančnega ministrstva, finančni tajnik Eller, je pobijal to stališče, češ, da je posojilnica nakupila hotel z namenom, da obrt sama vodi; sicer pa da zadošča, da se obrt na hiši vodi od kogar koli. Predsednik senata je po daljšem posvetovanju naznanil, da se razsodba razglasi še le dne 8. julija.

Štajerska dežela tožena! Dne 3. julija se vrši pred državnim sodiščem na Dunaju zanimiva razprava o tožbi nekega posestnika zoper štajersko deželo radi izplačila subvencije za melioracijo. Deželni odbor se brani izplačati subvencijo, češ, da posestnik ni predložil pravih računov; ta trditev je po vsebini tožbe neosnovana, ker se deželni odbor brani plačila iz povsem drugih razlogov. Tožbo bo zastopal poslanec dr. Benkovič. O izidu bomo poročali. Rešiti se ima načeloma važno vprašanje.

„Bratomorni“ boj kranskih liberalcev divja korajžno naprej. Ti liberalni možakarji, ki se gotovo dobro poznajo med seboj, se častijo s takimi očitani, da se mora človek kar zgražati nad liberalno propalostjo. V petek je imel eksekutivni odbor narodno-napredne stranke sejo, v kateri je soglasno izrekel dr. Trillerju zaupnico in obsodil „Učiteljsko tiskarno.“ Enak sklep so storila tudi ljubljanska politična društva. Stvar bi bila prav čedna in bi morala dr. Trillerja veseliti, če bi ne prišla prepozno. Odstop dr. Trillerja je že definitiven. V deželni odbor je poklican njegov namestnik dr. Novak.

Dr. Tavčar okrtiči v „Slov. Narodu“ od dne 12. t. m. Danovce tako-le: „Eno pa je gotovo, ako naj naša stranka še dalje živi, nikakor ne sme dopuščati, da bi se na tak surov in nečloveški način osebno ubijali delavni sodružniki v naših vrstah — kakor se je dr. Triller. Sedaj pa smo imeli priliko, opazovati, kako se je spustila z verige znana herostatična družba, ki ima svojo strehico pri „Učiteljski tiskarni“ v Ljubljani, kjer Jelenčeva tradicija še vedno živi in kjer se komaj pričakuje, da bi doživeli razsulo napredne stranke, in kako se je ta družba teden dni pehala za dr. Trillerjem, ga grizla, glodala ter se neusmiljeno podila za njim, kakor se po di lačen hijenski pes za krvavo antilopo v puščavi. Pod krinko anonimnosti so prenesli boj čisto na osebno polje. Dr. Trillerja so slečenega postavili na sramotni oder in konečno so hripavo zatulili: rajše volimo psa, nego njega! V javnosti se niti glas ni dvignil, ki bi bil obsojal tako ostudno in pobalinsko pisarjenje proti možu, ki je osivel v službi slovenske napredne stranke. Mož je mehkejši, nego so drugi, in nasproti divji, pasji gonji svojih sovražnikov, katere je previsoko upošteval, je vrgel raje kar vse mandate od sebe, nego da bi prepuščal svoje dobro ime slinam „izkušenih“ in „delavnih“ politikov krog „Dneva.“ Da bi mi mirno prenašali, da bi nas stareje po blatu vlačile osebe, ki so že toliko gospodarskega in političnega gorja nakupičile nad našo stranko, in da bi nas kakor garjave pse s svojimi gorjačami obkladali, temu se ne bomo nikdar, prav nikdar podvrgli.“

To so narodnjaki. Sobotni „Slovenski Narod“ nas napada v dolgovčnem dopisu iz Ruš, ki pa bržčas ni bil porojen v Rušah, kajti toliko nesramnosti ne pripisujemo nobenemu, tudi liberalnemu Rušanču, ker smo zavzeli ostro stališče napram nepotrebnim in izzivalnim „Marburger Hütte“ na Pohorju. Mislimo, da tako početje ne zasluži drugega komentarija, kot krepaki: fejl!

Šest „Zeppelinov“ dobi Avstrija. Listi poročajo, da bo družba za izdelovanje Zeppelinovih zrakoplovov izdelala za Avstrijo šest Zeppelinovih zračnih križark. Ker je družba preobložena z delom, bo dobila Avstrija naročene zrakoplove še le leta 1915. Zrakoplovi bodo oboroženi s strojnimi puškami.

Služba cestarja. Razpisana je služba cestarja za državno cesto za stavbeni okraj Maribor od kilometra 65 do 68. Prošnje do 15. julija na okrajno glavarstvo Maribor.

Štajersko.

Maribor. Naprošeni priobčujemo: Uslužbenci južne železnice prirede s sodelovanjem uprave v prvih dneh meseca julija t. l. cvetlični dan na vseh postajah južne železnice v prid otroškega doma za obbolele siromašne otroke železničarjev. Ker ima ta-le prireditve izključno dobrodelni namen brez politične, narodnostne barve, se prosi slavno občinstvo že sedaj, da si pripravi za omenjene dni dosti drobiža za kupovanje lepih cvetk. Nikdo zlasti od železničarjev naj ne zabi, da lahko tudi njegovi otroci potrebujejo takšen dom!

Maribor. Umrl je davčni oficijal gospod Anton Wach.

Maribor. Mariborska in magdalenska podružnica Slovenske Straže priredita v nedeljo, dne 6. julija, v Radvanju veliko narodno slavnost, na katero mariborske in okoliške Slovence že sedaj opozarjamo!

Studenci pri Mariboru. Včeraj, dne 15. t. m., po noči, se je obesil Jožef Tkalec, ki je bil že dva meseca brez dela.

Ptuj. (Samoumor.) V torek, dne 10. t. m., se je ustrelil s službeno puško narednik pionirskega bataljona Paul Malinek. Vzrok tega čina je baje strah pred kaznijo.

Sv. Trojica v Slovenskih goricah. Trojiški nemškutarji žaljujejo na razvalinah svojega dosedanjega krajnega šolskega sveta. Postojanka, v kateri so vladali dolga leta le štajerčijanci, je padla. Načelnikom novega krajnega šolskega sveta je izvoljen vrli pristaš Slovenske kmečke zveze J. Repa. „Plackomandant“ je pa dobil delirij. Tako tudi štajerčijanska drevesa ne zrastejo do neba. Led je prebit in mi gremo korajžno naprej!

St. IIj v Slovenskih goricah. Poročil se je naš vrli somišljenik in posestnik gospod Josip Draž, blagajnik našega bralnega društva, z gospodično Marijo Alter, hčerko posestnika na Velki pri Mariji Snežni. Bilo srečno!

St. IIj v Slovenskih goricah. Vinotoč je otvoril naš dobro znani rodoljub gospod Franjo Lilek. Toči izborna vina lastnega pridelka. Gostoljubna Lilekova hiša je oddaljena dve minuti od železniške postaje St. IIj.

St. IIj v Slovenskih goricah. Cirkniški Fluher bo počasi vendar razpisal občinske vplivte. Saj ga je baje celo okrajno glavarstvo pred kratkim „resno“ opozorilo na njegovo „dolžnost.“

Novavas pri Konjicah. (Požig.) V sredo zvečer ob 10. uri je izbruhnil pri Francu Kvasu v Novivasi požar, ki je v poldrugi uri vpepelil hišo in gospodarsko poslopje, ki je bilo zavarovano za 22 tisoč kron. Par ur pozneje je Kvas že sedel v konjiškem zaporu, ker so orožniki dognali, da si je zažgal.

Vransko. (Stariši, skrivajte vžigalice.) V sredo popoldne je izbruhnil v kozolec Franca Oseta, tik njegovega skladišča, požar, ki ga je zanimal otrok z igranjem z vžigalicami. Velik kozolec je pogorel do tal, tudi je zgorela streha bližnjega svinjaka, v katerem je bilo 12 svinj, katere so spravili na varno, ko je bil ogenj že pogašen. Ker je pihal močan veter, je bil ves trg v nevarnosti. Iskrice, ki jih je nesel veter na vse strani, so že zanimale dve bližnji strehi, toda pravočasno so to opazili in udušili. Pet brizgalnic je delalo neumorno. Škoda je velika. Če bi se bil vnel les, ki je naložen v bližini pogorišča, bi bil zgorel celi trg. Stariši, skrivajte pred otroci vžigalice! — Od druge strani se nam poroča o tem požaru: Dne 11. t. m. je pogorel kozolec in svinjaki gospoda Oseta. Ker je stal kozolec v sredini trga in ker je bilo zraven okoli 100 sežnjev drv, se je bilo bati groznega požara. Sreča je bila, da je bilo vreme mirno, tudi so kmalu prihiteli požarne brambe iz cele Savinjske doline, ki so ogenj omejile. Gotovo občina ne bo več dovolila kozolea v sredini trga.

Luče. Luče je imelo dne 8. t. m. pouk o sadjarstvu. Prav poljudno in poučno ob enem je razložil znani gospod nadučitelj Franc Praprotnik pomen sadjarstva v gmotnem, kakor tudi kulturnem oziru. Govoril nam je tudi o škodljivih dreves ter jih nam nazorno pokazal. Občinstvo, ki se je zbralo v prav obilnem številu in sta bila zastopana oba spola ter je bilo navzočih tudi mnogo šolarjev z učiteljstvom vred, je prav zadovoljno zapustilo društveno dvorano. Da je gospod nadučitelj zelo ustregel fukajšnje-mu prebivalstvu, se je lahko posnelo iz pogovorov, ki so jih imeli kmetje med seboj in mu naj bo ta zadovoljnost plačilo za trud in daljno pot. Kmetje, vi se pa ravnajte po nauku, katerega ste slišali in drevesa vam bodo rodila obilni sad.

Kranjsko.

Deželna zveza kranjskih obrtnih zadrug v Ljubljani priredi v ponedeljek, dne 30. t. m., ob 9. uri popoldne, v posvetovalni dvorani mestnega magistrata v Ljubljani svoj redni občni zbor s sledečim dnevnim redom: 1. Nagovor načelnika. 2. Poročilo o zveznem delovanju v letu 1912. 3. Čitanje zapisnika. 4. Blagajniško poročilo. 5. Poročilo računsskih preglednikov. 6. Predlog o ustanovitvi podružnice zavarovalnice proti nezgodam v Ljubljani. 7. Predlog o ustanovitvi meščanskih šol na Kranjskem. 8. Imenovanje častnih članov. 9. Raznoterosti. O predlogih, ki niso na dnevnem redu, se razpravlja le tedaj, če tretjina navzočih zastopnikov prizna nujnost (§ 11 c zveznih pravil). Če sklicani občni zbor ob 9. uri popoldne ne bo sklepčen, se isti vrši eno uro pozneje. Po občnem zboru ob 11. uri popoldne se v isti dvorani vrši povodom 10letnice obstanka zveze slavnostno zborovanje. Po slavnostnem zborovanju ob 1. uri popoldne banket na vrtu hotela „Tratnik.“ Za udeležbo pri banketu se je zglašiti do dne 26. junija in stane kuvert brez pijače 3 K, katero svoto se naj istočasno pošlje po poštni nakaznici ali osebno izroči načelniku zveze, gospodu Eng. Franchettiju, Ljubljana, Sodna ulica 2. K slavnostnemu zborovanju in k banketu bodo vabljeni tudi zastopniki obrtnih zadrug iz Spodnjega Štajerskega, Primorskega, Goriškega in obrtne organizacije iz Hrvaškega. Vabila se prične te dni razpošiljati. Če bi se komu prezrlo, dostaviti vabila in da bi se te prireditve rad udeležil, naj se blagovoli zglašiti pri načelniku zveze.

Primorsko.

Boj za Trst — boj za Italijo. „Giornale d'Italia“ piše glede tržaških volitev, katere smatra važne posebno z ozirom na trialistični načrt Jugoslovanov, med drugim tudi sledeče: „Trst se bori za se in za — mater.“ (To se pravi za „mater Italijo.“) Nadalje: „Kdo se s strani države briga za Trst? In kaj je dunajski parlament, nego Babel vseh jezikov? Avstrija je tuja, Italija je predaleč. V Trstu ni drugega, nego občina. Trst je takorekoč v resnici zadnja med občinami Italije v boju proti cesarstvu in proti grožnjam tujcev. Glasovi veselja, ki prihajajo preko morja k nam po zmagi prošle nedelje, vzbujajo odmev bratske simpatije v vseh naših srcih. Vsaka radost Italijanov v sosedni monarhiji je radost za vsakogar, ki ima ž njimi skupni jezik in Dantejevo zvestobo, v čegar imenu se znajo tako vroče boriti in tako krepko zmagovati.“ — Tako „Il Giornale d'Italia.“ Kaj pač poreče „edini državovzdržujoči element“ — Nemci — v Trstu na te preodkritosrne izpovedbe rimskega lista? Torej le še nadalje v boj za tržaško laško liberalno kamoro in za Italijo!

Vohun Redl.

Nove senzacije.

„Pilsner Tagblatt“ poroča, da je Redl prodajal vojaške tajnosti Avstrije tudi Srbiji in Črnigori. Črnagora je bila o vseh gibanjih avstrijskih čet takoj informirana. Redl pa je Črnigori izdal tudi šifrski ključ za brzovavke avstro-ogrskemu poslaniku Gieslu na Cetinju, tako da je črnogorska vlada vse instrukcije na Giesla že poznala, preden jih je slednji dobil. Ni čuda, da se je Redlu potisnil revolver v roke, da se taki škandali ne odkrijejo.

Razgled po svetu.

Poroka hčerke francoskega predsednika. Iz Pariza poročajo, da se je poročila edina hčerka francoskega predsednika Poincareja z veleindustrijcem v Južni Franciji Baumom.

Plavajoči ledenik. Kapitan parnika „Olympija“ je poročal, da je srečal okrog 100 milj od mesta, kjer se je ponesrečil parnik „Titanic“, velik plavajoč ledenik, ki je štrlel 120 m nad morsko gladino.

Najdaljši most na celim svetu. V Kasanu na Ruskem se zgradili čez reko Volgo most, ki je en kilometer dolg. Ta most je najdaljši na celim svetu.

Potres. Dne 14. t. m. so imeli na južnem Ogrskem in na Balkanu precej močen potres. Sunek je trajal kake štiri sekunde. Na Ogrskem ni sicer povzročil nobene škode, pač pa v Bolgariji.

Pomorski roparji v Sredozemskem morju. Neke španska bojna ladija, topničarka „General Coucha“, je trčila ob marokanskem obrežju v Sredozemskem morju na skalo in se je razbila. Na razbito ladjo so planili roparski Kabili, ki so pobili vse španske pomorščake in oplenili ladjo. Nekaj pomorščakov so Kabili vjeli in jih odvedli v sužnost. Boj med pomorščaki in Kabili je bil grozen in je v njem padlo tudi mnogo Kabilov.

Avstrijski prestolonaslednik Fran Ferdinand nakupil posestvo Svetla na Češkem. „Samostatnost“ poroča, da je kupil nadvojvoda Fran Ferdinand posestvo Svetla grofov Thun-Salm za okroglo sedem milijonov kron.

Tragedija v Lvovskem učiteljskem. Dne 11. t. m. popoldne je na moškem učiteljskem v Lvovu neki rusinski dijak III. letnika ustrelil poljskega profesorja Butkovskega. Profesor je bil takoj mrtev. Poljski dijaki so bili radi tega atentata tako razburjeni, da so hoteli morileca linčati, a rusinski dijaki so ga vzeli v svojo sredo in ga branili. Prišlo je do hudih spopadov med dijaki. Ko je prišla policija, da aretira morileca, so se rusinski dijaki postavili v bran in hoteli zapreti vhod v učiteljske. Konečno je policija zgrabila za orožje in več dijakov ranila. Morilec je bil odpeljan na policijsko ravnateljstvo. Tako poljski, kakor rusinski politiki zatrjujejo, da je bil motiv umorá navadna šolska afera in da vsa zadeva nima s politiko ničesar opraviti.

Loterijske številke.

Gradec	11. junija 1913	45	12	16	10	7
Line	14. junija	86	31	89	39	36

Orgle

pnevmatičnega sistema s prostostojecim igralnikom z naslednjo dispozicijo:

Principal 8', Gamba 8', Gedekt 8', Salicional 8', Oktave 4', Rohrflöte 4', Dublett 2 $\frac{1}{2}$ ', Subbas 16', Collo 8', Pedalkoppel, Superoktavkoppel, Suboktavkoppel, nogavnica za crescendo in decrescendo. M F. FF.

O se zelo po ceni prodajo.

Visokost okrova (omare) 4 m. 65 cm.

Širokost 2 m. 65 cm.

globokost 1 m. 45 cm.

Orgle so postavljene že za igranje in se lahko ogledajo v izdelovalnici orgel 130

Josipa Brandl v Mariboru.

Franjo Duchek

svečar in medicinar v Mariboru
Viktringhof ulica

priporoča veleč. duhovščini in slav. občinstvu svojo bogato zalogo vsakovrstnih sveč, kot voščenih, namiznih in mili sveč ter voščenk.

Postrežba točna!

Nizke cene!

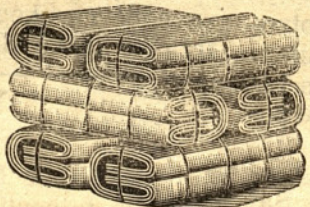
**Velika narodna trgovina
Karol Vanič, Celje**

Narodni dom

priporoča bogato zalogo manufakturnega in modnega blaga, posebno krasne novosti za ženske in moške obleke po zelo znižani ceni!

Ostanki pod lastno ceno

Postrežba točna in solidna! Vzorci na razpolago!

**Karol Tratnik**

se priporoča kot

špecialist v izdelovanju cerkvenega orodja in cerkvene posode, kot monštranc, kelihov itd.

Maribor, Pfarrhofgasse 3.

**M. Zabukošek**

krojaški mojster v Celju
priporoča veleč. duhovščini svoj

**modni salon
za gospode,**

ki se nahaja v novi posojilnični hiši na Ringu.

Franc Pleteršek
Maribor
Koroška
cesta 10. pohištva

Bogata zaloga poliranega, medlo poliranega pohištva iz trdega in mehkega lesa za spalnice, obednice, za kuhinjsko pohištvo, zaloga divanov, podstavk, žimnic, stolov in ogledal, otročjih postelj iz železa po zelo nizkih cenah. 83

IVAN TEMERL

stavbeni in strojni ključavničar, Maribor,
Brunngasse 6, tik hotela „Mohr“,

prevzame montiranja vsake vrste, ter popravi parnih strojev, parnih napeljav, sesalnih napeljav, brizgaln vsake vrste, strgarska dela iz železa in kovine. 97 Točna postrežba.

Štajersko slivovko

tropinovec, brinjevec, vse vrste likerjev ter

medicinalna žganja

in sicer štajerski konjak, borovničev, vinsko žganje, žganje iz šipkovih jagod priporoča

edina žganjarna v Celju

lastnik R. Diehl.

Opekarna

in Meljskem dvoru

Maribor

(Mellinghof)

priporoča svojo na roko izdelano

**opeko za zidavo in dobro
žgano strešno opeko**

izvrstne kakovosti po zelo nizki ceni.

Julij Glaser, mestni stavbenik Maribor

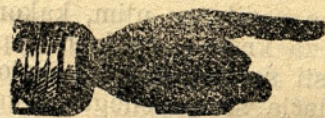
Roseggergasse 16—18. Telefon 31|VI.

**LJUDSKA HRANILNICA IN
POSOJILNICA V CELJU**

registrovana zadruga z neomejeno zavezo

v lastni hiši (HOTEL „PRI BELEM VOLU“)
v CELJU, Graška cesta šte. 9, I. nadstropje

obrestuje hranilne vloge po



5%

od dne vloge do dne vzdrževanja

počenši s 1. januarjem 1913

Rentni davek plačuje zadruga sama

Tiskarna sv. Cirila v Mariboru

Koroška ulica 5. — V lastni hiši.

Opremljena z najboljšimi stroji, z lastnim električnim obratom, najnovejšimi črkami in čednimi obrobki, sprejema vsa v tiskarsko stroko spadajoča dela kakor: časnike, knjige, brošure, stenske in druge koledarje.

Za vlož. župniške urade spovedne in misijonske listke z črnim, rdečim ali modrim tiskom, uradne zavitke z natisom glave ter razne oznanilne napise. Za slavne občinske, šolske in druge urade: uradne zavitke, oznanila, napise, razglase, plačilne predpise, prejemna potrdila itd. Za obrtnike in trgovce: pisma, zavitke, okrožnice, račune, opomine, menjice, cenike, dopisnice, naslovnice, letake in lepake s črnim in drugobarvnim tiskom. Za posojilnice, zadruge in društva: pravila, zapisnike, pristopnice in sprejemnice, letna poročila, računsko zaključke, društvene znake, vabila k prireditvam in sejam, dnevne sporede in drugo.

Za krčmarje in prireditelje veselja: jedilnike, vabila na ples, ljudske veselice tombole itd., plesne rede, vstopnice, različne napise itd. Za posameznike: vizitke, naslovnice, poročnice, parte in žalostinke v najlepši opravi. — Diplome za častne ude družtev in častne občane v različnih okraških in z modernimi okvirji po jako nizkih cenah.

ooooo

Vsa naročila se izvršijo ceno in točno.

ooooo